

**NATUURHISTORISCHE EN ANDERE NOTITIES
NATURAL HISTORY AND OTHER NOTES**

Privé uitgave: H.K. Mienis, Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500, Israël
Privately published: H.K. Mienis, Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500, Israel

Downloadable from: http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

INHOUD-CONTENTS

Voorwoord – Preface.....	2
Mienis, H.K: Een eerste verkenning van de mollusken aanwezig in het Natuurreservaat de Swettepoel in Friesland	3
Mienis, H.K.: A German coin from the time that the Spohn farm was established in what is now known as kibbutz Netzer Sereni, Israel	7
Mienis, H.K.: Exotische waterschildpadden uit het <i>Trachemys scripta</i> complex in Joure	10
Mienis, H.K. & Mienis, D.: Ladybird beetles (Coccinellidae) in kibbutz Netzer Sereni, Israel 2. Species belonging to the subfamilies Chilocorinae, Coccidulinae, Ortaliinae and Sticholotidinae	12

Voorwoord

Dit 29ste nummer van 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' bevat vier korte notities gebaseerd op vondsten, waarnemingen of studies gedaan in Nederland of Israël.

Deze nieuwsbrief is voorlopig gepland als een kwartaal uitgave. Van elk nummer zullen 50 gelijktijdig gedrukte exemplaren verschijnen die voornamelijk bestemd zijn voor bibliotheken van instituten en museums. Elk nummer is ook gratis elektronisch verkrijgbaar via de website van mijn collega en vriend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Hoewel deze uitgave geheel voldoet aan de eisen die de 'Internationale Commissie voor Zoologische Naamgeving' gesteld heeft voor een wetenschappelijk tijdschrift, zullen in dit tijdschrift geen artikelen gepubliceerd worden die van invloed zijn op de naamgeving van een of andere wetenschappelijke eenheid.

Artikelen mogen overgenomen worden mits de schrijver daarover geïnformeerd is en de bron genoemd wordt.

Deze publikatie wordt geïndexeerd in de 'Zoological Record' en heeft een officieel 'International Serial Standard Number' ontvangen: ISSN 2518-5705.

Preface

This 29th issue of 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' contains four short notes based on finds, observations or studies made in the Netherlands or Israel.

This newsletter is planned for the meantime as a quarterly. Of each number 50 simultaneously printed copies will appear which are primarily intended for libraries of institutes and museums. Each issue is downloadable free of charge by means of the website of my colleague and friend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Although this publication meets the standards of a permanent scientific journal as stipulated by the 'International Commission for Zoological Nomenclature' no articles will be published in this journal which will influence the nomenclature of a certain taxonomic unit.

Articles may be reprinted on the understanding that the author is informed about it and the source mentioned.

This publication is being indexed in the 'Zoological Record' and has received an official 'International Serial Standard Number': ISSN 2518-5705.

Een eerste verkenning van de mollusken aanwezig in het Natuurreservaat de Swettepoel in Friesland

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, Il-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

A first survey of the molluscs present in the Nature Reserve the Swettepoel in Friesland

During four trials to survey the molluscs living in the Nature Reserve the Swettepoel, about 2.5 km NW of Joure, the Fryske Marren, Friesland, the Netherlands, only 23 species could be registered: 13 terrestrial species and 10 aquatic ones.

De Swettepoel (Zwettepoel) is een natuurreservaat beheerd door Staatsbosbeheer. Het vervult de rol van een recreatieplas en is gelegen tussen de dorpen Broek-Noord en Goïngarijp, zo'n 2.5 km ten noordwesten van Joure, gemeente de Fryske Marren (de Friese Meren), in Friesland. De plas ligt ingesloten tussen de Swettepoelsterdijk en Noarder Aldewei. In het verleden was het een klein meertje dat een verbinding had met zowel de Noarder Aldewei als de Broekster Feart. In de tweede helft van de 20ste eeuw heeft men zand gewonnen uit het meertje en is het een vrij grote rechthoekige recreatieplas geworden, dat omringd is met een fiets- annex wandelpad met aan weerszijde een mantel van els, es, wilg en braam. Hier en daar zijn wat verbredingen naar buiten die bosjes vormen met meidoornstruiken en Gelderse roos (van der Ploeg, 1999). Het hele gebied is ongeveer 15 ha groot. In het midden van de plas liggen in lengte richting twee stroken van enkele kleine eilandjes, die begroeid zijn met hoge bomen (Fig. 1). In de toppen van deze bomen rusten vaak aalscholvers en andere vis-etende vogels. Op het water bevinden zich meestal diverse groepen eenden, ganzen en andere watervogels.

Fig. 1: Een van de dichtbegroeide eilandjes in de Swettepoel

Daar weinig bekend is betreffende de aanwezigheid van zoetwaterslakken en mossels werd op 4 oktober 2017 een bezoek gebracht aan de Swettepoel om het water op het voorkomen van aquatische weekdieren te bemonsteren. Helaas viel het plan in duigen want een maand eerder werd de Swettepoel getroffen door een enorme vissterfte.

In de tweede week van september werd meer dan 450 kilo aan dode karpers, brasems, zeelten, snoekbaarzen, snoeken en paling uit de plas geschept (van der Veen, 2017; van Westhreenen, 2017; Fig. 2). Deze oorzaak werd waarschijnlijk veroorzaakt door overvloedige regenval (50 mm in enkele dagen) waardoor de zuurstofarme benedenlaag in de plas zich mengde met de zuurstofrijke bovenlaag. Hierdoor daalde het zuurstof gehalte in het water naar 0.15 milligram per liter. Om het zuurstof gehalte weer op peil te brengen werd zuurstofrijk boezemwater in de plas gespoten. Sindsdien bestond er gedurende de rest van de herfst in 2017 een verbod om in de plas te vissen of andere werkzaamheden in het water uit te voeren.

Fig. 2: Emmers vol dode vis uit de Swettepoel, september 2017

Noodgedwongen werd daarom alleen de beplanting rondom de plas op de aanwezigheid van landslakken onderzocht. Dit leverde 11 soorten op (Tabel 1).

Op 12 oktober 2018 werd opnieuw een bezoek gebracht aan de Swettepoel. Vissen was weer toegestaan, zodat ik een poging ondernam bij het kleine strandje in de noord-oost hoek van de plas nabij het parkeerterrein aan de Swettepoelsterdijk om te onderzoeken of zoetwatermollusken aanwezig waren. Dit leverde niets op ook al omdat het water langs de oever bedekt was met een dikke laag blauwalg. Deze cyanobacterie steekt tijdens warme zomers geregeld zijn kop op in deze poel. Wel werd in de struiken bij dit strandje enkele exemplaren van de Segrijnslak aangetroffen, een invasieve landslak die ik daar een jaar tevoren gemist had.

In 2019 heb ik de Swettepoel links laten liggen. In de afgelopen herfst trof ik echter op 7 september 2020 de eerste zoetwaterslakken aan in aanspoelsel op het strandje. Deze slakkenvondsten bestonden uit lege huisjes van de Grote diepslak, de Grote poelslak, de Ovale poelslak en de Posthorenslak. Een maand later op 7 oktober heb ik de Swettepoel vanaf de oever op diverse plaatsen bemonsterd. Dit heeft negen soorten slakken en een klein mosseltje opgeleverd. Tevens werd de hygrophiele Slanke barnsteenslak aangetroffen op lisdodde. Helaas ging het Erwtenmosseltje later verloren zodat het niet gedetermineerd kon worden.

In en rondom de Swettepoel zijn nu 23 soorten weekdieren bekend: 13 landslakken en 10 zoetwater weekdieren (9 slakken en een mosseltje) (Tabel 1). Zonder twijfel komen in dit natuurgebied meer soorten voor.

Tabel 1: Land- en zoetwater mollusken aangetroffen in het gebied van de Swettepoel (2017-2020). In de naamgeving van de gevonden mollusken wordt Jansen (2016) gevolgd.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	2017	2018	2020
<i>Oxyloma elegans</i>	Slanke barnsteenslak	-	-	+
<i>Cochlicopa lubrica</i>	Glanzende agaathoren	+	-	-
<i>Vallonia costata</i>	Geribde jachthorenslak	+	-	-
<i>Discus rotundatus</i>	Boerenknoopje	+	-	-
<i>Zonitoides nitidus</i>	Donkere glimslak	+	-	-
<i>Oxychilus alliarius</i>	Look-glansslak	+	-	-
<i>Aegopinella nitidula</i>	Bruine blinkslak	+	-	-
<i>Nesovitrea hammonis</i>	Ammonshorentje	+	-	-
<i>Deroceras reticulatum</i>	Gevlekte akkerslak	+	-	-
<i>Arion silvaticus</i>	Bos-wegslak	+	-	-
<i>Cornu aspersum</i>	Segrijnslak	-	+	+
<i>Arianta arbustorum</i>	Heesterslak	+	+	+
<i>Cepaea nemoralis</i>	Zwartgerande tuinslak	+	+	+
<i>Bithynia leachii</i>	Kleine diepslak	-	-	+
<i>Bithynia tentaculata</i>	Grote diepslak	-	-	+
<i>Valvata piscinalis</i>	Vijver-pluimdrager	-	-	+
<i>Lymnaea stagnalis</i>	Grote poelslak	-	-	+
<i>Radix auriculata</i>	Oorvormige poelslak	-	-	+
<i>Radix balthica</i>	Ovale poelslak	-	-	+
<i>Stagnicola palustris</i>	Moeraspoelsak	-	-	+
<i>Gyraulus albus</i>	Witte schijfhoren	-	-	+
<i>Planorbarius corneus</i>	Posthorenslak	-	-	+
<i>Pisidium</i> species	Erwtenmossel	-	-	+
Totaal (n=23)		11	3	14

Op een punt in de zuid-oost hoek van de Swettepoel werd een juveniel exemplaar van de Kleine modderkruiper *Cobietis taenia* (Fig. 3) in het schepnet aangetroffen. Dit visje komt vrij algemeen in Friesland voor (Melis & Koopmans, 2015) maar voor mij was het de eerste vondst ooit.

Fig. 3: Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*

Geraadpleegde literatuur

Jansen, B. [E.A.], 2016. Veldgids Slakken en Mossels – land en zoetwater. 2de Editie. 272 pp. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Melis, J. & Koopmans, M., 2015. Fisk Atlas Fryslân, verspreiding en ecologie van de zoetwatervissen in Fryslân. Frysk Akademy, Nûmer 1087, Botkerige 33: 240 pp. Bornmeer, Gorredijk.

Van der Ploeg, D.T.E., 1999. Natuur in Fryslân – 123 Gebieden van Staatsbosbeheer. Fryske Akademy nûmer 876: 336 pp. Friese Pers Boekerij, Leeuwarden (Ljouwert).

Geraadpleegde websites

Van der Veen, H.-J., 2017. boswachtersblog.nl/fryslan/2017/09/08/massale-vissterfte-in-swettepoel (Geraadpleegd: 05.12.2020)

Van Westhreenen, S., 2017. lc.nl/friesland/Massale-vissterfte-werpt-Swettepoel-jaren-achteruit-22482546.html (Geraadpleegd: 05.12.2020)

**A German coin from the time that the Spohn farm was established
in what is now known as kibbutz Netzer Sereni, Israel**

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il

**Een Duitse munt uit de tijd dat de Spohn boerderij werd opgericht
in wat nu bekend staat als kibboets Netzer Sereni, Israël**

Tijdens een wandeling in de velden van kibboets Netzer Sereni, Israël, vond de schrijver in een veld vlak bij de gebouwen die ooit de Spohn boerderij vormden een Duitse munt van 10 Pfennig uit het jaar 1873. Dit was het eerste jaar dat een dergelijke munt in Duitsland in omloop werd gebracht. Deze munten van koper-nikkel waren geldig tot zij in 1916 vervangen werden door ijzeren munten. Het is daarom aannemelijk dat een van de eerste bewoners van de Spohn boerderij deze munt heeft verloren tijdens werkzaamheden in de velden van deze voormalige landbouwschool voor "Syrische" wezen.

Those entering Kibbutz Netzer Sereni from the direction of Be'er Ya'aqov or alternatively are passing by on Highway 431 in the direction of Rishon le Ziyon, see on a hill at the left side three large buildings. The first building has the form of a church (Fig. 1), the second and largest looks like a school and the farthest away like living quarters. That is also exactly what they were at the end of the 19th Century. The well-known Reverend Johan Ludwig Schneller from the German Templar movement of Christian-Protestant origin, established in 1889 a farm near Bir Salim, a tiny Muslim village, which was turned into an agricultural school especially for "Syrian"* orphans in 1897 by the Deacon Matthäus Spohn. Since than these three buildings are known as the Spohn Farm.

Fig. 1: The church of the Spohn farm as photographed by a British soldier during the time that General Allenby had its headquarters in the third building of the Spohn complex

In the wake of World War I the Templer's property in Palestine was taken into public custody by the British Mandate. The well-known General Allenby used the third building of the Spohn farm temporarily as his headquarters. Since that time the third building is called Beth Allenby (the Allenby House). Towards World War II most German members of the Templer movement in Palestine were deported to Australia by the British Government. When Jewish survivors of Camp Buchenwald arrived in Israel they settled first in the abandoned buildings of the Spohn farm in 1948 before they built kibbutz Netzer Sereni at its current location south-west of it.

Since my settlement in kibbutz Netzer Sereni, officially in September 1970 but actually since 25th of December 1969, I love to walk the fields in the surroundings of the kibbutz alone or accompanied by part of my family. During such walks we have found on numerous occasions items connected with the past history of the area covering a period of thousands of years from pre-history till today. So far only about some of these finds we have published some brief notes (Mienis, 2014 & 2019; Mienis & Mienis, 2014, 2016 & 2020).

Several years ago I walked the fields adjacent to the hill with the buildings of the Spohn farm. At a distance of some 35 meters from the main building I found a coin (Fig. 2). It turned out to be a German copper-nickel coin of 10 Pfennig dated 1873. It is one of the first coins which became legal tender in the entire German Empire ruled by Wilhelm I. At that time coins were minted in seven different places which were indicated by mintmarks. The coin found near the former Spohn farm carried the mintmark H which means that it was minted in Darmstadt (Fig. 3). Interestingly of all the seven factories minting coins in that year Darmstadt minted only a rather small number of coins. The coins bearing the H mintmark are therefore sought after by coin collectors (Krause & Mishler, 1989).

Fig. 2: The German 10 Pfennig coin from 1873 found near the former Spohn farm.
Actual size 21.14 mm.

The coin pre-dates the establishment of the Spohn farm, however, the coins minted between 1873 and 1889 remained unaltered, from 1890 until 1916 they changed the

single headed eagle a little bit by covering more of the space on the coins, but the old and the new versions remained legal tender till they were replaced by coins made of iron during World War I.

Fig. 3: Enlargement of the mintmark

Since the coin found near the former Spohn farm was legal tender in Germany during the time that the Germans Schneller and Spohn established the buildings, one of their countrymen most probably lost this coin or threw it away because it was worthless in Palestine. The find of it in the fields near the Spohn buildings forms an unexpected souvenir to German activities in the history of the area now settled by kibbutz Netzer Sereni.

* The area called Syria in that time included besides Syria large parts of Lebanon, Jordan and Palestine.

References

- Krause, Ch. L. & Mishler, C., 1989. 1989 Edition Standard Catalog of World Coins. 1792 pp. Krause Publications Inc., Iola.
- Mienis, H.K., 2014. A find of a small bronze Pelican of unknown origin. *Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes*, 1: 6.
- Mienis, H.K., 2019. A flint axe in the fields of kibbutz Netzer Sereni, Israel. *Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes*, 23: 18.
- Mienis, H.K. & Mienis, D., 2014. A find of an Egyptian scarab dating to the Iron Age in a wasteland between Qiriyat Jawarish and Yashresh, Israel. *Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes*, 2: 7-8.
- Mienis, H.K. & Mienis, D., 2016. Exploitation of shells as building material, II. The use of *Glycymeris* valves and shell grit in the walls of houses built in 1952/3 in Kibbutz Netzer Sereni. *Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes*, 12: 10.
- Mienis, H.K. & Mienis, D., 2020. A gold coin of Emperor Louis Napoleon III in Kibbutz Netzer Sereni. *Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes*, 25: 13-14.

Exotische waterschildpadden uit het *Trachemys scripta* complex in Joure

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

Exotic Pond sliders belonging to the *Trachemys scripta* complex in Joure

In autumn 2020 a large exotic Pond slider belonging to the *Trachemys scripta* complex was photographed in a ditch separating the nature reserve the Famberhorst and Park Heremastate in Joure, the Fryske Marren (Frisian Lakes) in Friesland, the Netherlands. It is not clear to which subspecies it belongs. According to reliable stories told by people living in Joure similar Pond Sliders have also been seen in the large pond of Park Heremastate and in the water-cooling reservoir of the well-known coffee-roasting factory of Douwe Egberts in the outskirts of Joure.

In de herfst van 2020 heb ik opnieuw diverse onderzoekjes uitgevoerd in en rondom het natuurgebied de Famberhorst in Joure, gemeente de Fryske Marren (de Friese Meren) in Friesland. Dit heeft diverse interessante waarnemingen opgeleverd zoals bijvoorbeeld het voorkomen van exotische waterschildpadden in Joure.

Op 16 september 2020 werd een zonnende waterschildpad gezien op een afgevalen tak die in de sloot lag die de scheiding vormt tussen Park Heremastate en de Famberhorst. Ofschoon het exemplaar van ongeveer 25 cm lengte gefotografeerd werd (Fig. 1), twijfel ik wat betreft een juiste determinatie van het exemplaar. Zonder twijfel hebben we te maken met een exemplaar uit het Lettersierschildpadden complex waarvan drie exotische ondersoorten in Nederland regelmatig waargenomen worden (van Delft & Struijk, n.d.; Lambrixx & Struijk, 2020):

- de Roodwangschildpad – *Trachemys scripta elegans*, gekarakteriseerd door de aanwezigheid van een opvallende brede oranje-rode slaapstreep. De gele buikschildjes zijn voorzien van een donkerbruine vlek;
- de Geelwangschildpad – *Trachemys scripta troostii*, met een uitsluitend gele koptekening. De gele buikschildjes zijn voorzien van een donkerbruine vlek;
- de Geelbuikschildpad – *Trachemys scripta scripta*, met een brede gele dwarsband die meerdere gele lengtestrepen met elkaar verbindt. Op de gele buikschildjes ontbreekt een donkerbruine vlek.

Daar de opvallende brede oranje-rode slaapstreep ontbreekt, hebben we beslist niet te maken met een Roodwangschildpad. Daar het exemplaar niet werd gevangen, weet ik niet of we met een Geelwang- of een Geelbuikschildpad te maken hebben. Een blik op de onderzijde van deze waterschildpad zou doorslaggevend geweest kunnen zijn. Een vergelijking met foto's aanwezig op het internet wijst meer in de richting van een Geelwang- dan op een Geelbuikschildpad, maar dat is beslist geen zekerheid.

Enkele Jouters vertelden mij dat ze in het verleden ook waterschildpadden hier en daar in sloten of plassen in Joure hadden gezien. Lieuwe Visser had reeds enkele jaren geleden een schildpad op een andere plaats in dezelfde sloot gezien. Een onbekend persoon wist te vertellen dat een waterschildpad ook zo nu en dan gezien wordt in de grote vijver van Park Heremastate en Leo Meerema en Judith Gerritzen troffen een waterschildpad aan in het koelwaterbassin van de koffiebrandery van Douwe Egberts aan de Slachtedijk. Naar de laatste waarneming wordt ook verwezen in Mienis (2020).

Fig. 1: Geelwangschildpad – *Trachemys scripta troostii* (?)
(Foto Henk Mienis)

Tot voor kort werden jonge waterschildpadjes geregeld aangeboden in dierenwinkels en zelfs in tuincentra. Kinderen vinden deze beestjes grappig en weten vaak hun ouders te overtuigen om een exemplaar te kopen. Echter al gauw verdwijnt het enthousiasme voor de schildpadjes want ze maken geen enkel geluid en bovendien zijn ze ook vaak erg schichtig zodat ze hun kop en poten in het schild verbergen. Tenslotte wordt zo'n beestje, dat beslist niet in Nederland thuishoort, in een sloot of vijver gedumpt.

Per 3 augustus 2016 staan de Roodwang-, Geelwang- en Geelbuikschildpad op de EU-lijst van dieren en planten die niet meer in de Europese Unie verhandeld mogen worden. Dit geldt dus ook voor Nederland waar het bezit, handel, kweek, transport en import van deze waterschildpadden strafbaar is.

Mijn dank gaat uit naar Judith Gerritzen, Leo Meerema, Lieuwe Visser en een onbekend persoon voor het verstrekken van informatie betreffende het voorkomen van waterschildpadden in Joure.

Geciteerde literatuur

Lambrixx, N. & Struijk, R., 2020. Lettersierschildpadden. Hulp gezocht bij het tellen van schildpadden. Nieuwsbrief RAVON, 43: 14.

Mienis, H.K., 2021. Een eerste verkenning van de mollusken aanwezig in het koelwaterbassin van de koffiefabriek in Joure. *Spirula*, 426: (in druk).

Van Delft, J. & Struijk, R., n.d. Exotische zoetwaterschildpadden in Nederland. 2 pp. Stichting RAVON, Nijmegen.

Ladybird beetles (Coccinellidae) in kibbutz Netzer Sereni, Israel 2. Species belonging to the subfamilies Chilacorinae, Coccidulinae, Ortaliinae and Sticholotidinae

Henk K. Mienis & Dana Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il & danamienis@hotmail.com

Lieveheersbeestjes (Coccinellidae) in kibboets Netzer Sereni, Israel 2. Soorten die behoren tot de subfamilies Chilacorinae, Coccidulinae, Ortaliinae en Sticholotidinae

In deze aflevering betreffende de Lieveheersbeestjes aangetroffen in kibboets Netzer Sereni worden gegevens verstrekt betreffende vijf soorten die tot vier subfamilies behoren. Een groot deel van deze kevertjes werden aangetroffen op een lijntrap aanwezig in een Chinese roos *Hibiscus rosa-sinensis* en een Feijoa of Ananasguave *Acca sellowiana*. Een deel van deze Lieveheersbeestjes werden indertijd ingevoerd voor de biologische controle van bladluizen en andere zuigende insecten in de land- en tuinbouw.

In the past we have paid attention to the presence of the Bryony ladybird *Henosepilachna argus* and eight species belonging to the subfamily Coccinellinae in kibbutz Netzer Sereni (Mienis & Mienis, 2019 & 2020). In this instalment we are dealing with five additional Ladybird beetles belonging to four different subfamilies within the Coccinellidae. At least part of them were once deliberately introduced from Australia as biological agents in the combat of aphids, scale insects, whiteflies, cottony cushion scales and mites in agriculture. Especially the smaller species were encountered on two glue traps respectively in a Chinese rose *Hibiscus rosa-sinensis* and in a Feijoa *Acca sellowiana* in the senior author's garden.

Subfamily Chilacorinae

***Chilocorus bipustulatus* (Linnaeus, 1758)**

A medium sized (3-5 mm) black beetle with two or three small irregularly red spots running from near the midline of the elytra in a straight line towards the sides. There is some variation in the color because the one caught in November was brown with indistinct three whitish spots. Such specimens have also been figured from elsewhere on the internet. These beetles feed on aphids and scale insects.

Records from Netzer Sereni:

Near Henk's house on the floor of the veranda, leg. H.K. Mienis, 14 June 2016 (1, black with three reddish dots);

In Henk's garden on a glue trap in Feijoa *Acca sellowiana*, leg. H.K. Mienis, 3 June 2020 (1, black with three reddish dots);

In Henk's garden on glue trap in Chinese rose *Hibiscus rosa-sinensis*, leg. H.K. Mienis, 18 November 2020 (1, brown with three whitish dots).

***Exochomus nigromaculatus* (Goeze, 1777)**

A blackish medium sized (3-4 mm) beetle with a bright reddish spot on either side of the pronotum. It feeds on aphids.

Records from Netzer Sereni:

In garden of Eran Kesselbrenner on *Lavandula* species, leg. D. Mienis, 23 May 2020 (1) and leg. D. Mienis, 5 June 2020 (1).

Subfamily Cioccidulinae
***Rhyzobius (Lindorus) lophanthae* (Blaisdell, 1992)**

This tiny (2-3 mm) species looks very much like the larger much more common *Cryptolaemus montrouzieri* Mulsant, 1853, which will be dealt with in the third part of this review. It is an Australian species which was introduced in Israel as a biological agent against mealybugs (Halperin, Merkl & Kehat, 1995).

Records from Netzer Sereni:

In Henk's garden on Chinese rose *Hibiscus rosa-sinensis*, leg. H.K. Mienis, 14 July 2016 (2); 15 July 2016 (2); 20 July 2016 (1) and 25 July 2016 (1);

In Henk's garden on glue trap in Chinese rose *Hibiscus sinensis*, leg. H.K. Mienis, 25 June 2020 (1);

In Henk's garden on glue trap in Feijoa *Acca sellowiana*, leg. H.K. Mienis, 7 Juni 2020 (1); 8 June 2020 (1); 14 June 2020 (1); 16 June 2020 (1); 18 June 2020 (1); 5 August 2020 (1) and 16 November 2020 (1).

Subfamily Ortaliinae
***Rodolia cardinalis* (Mulsant, 1850)**

A medium sized (3-4 mm) beetle which varies extremely in color and pattern of the elytra. The Vedalia or Cardinal ladybird is an Australia species which was introduced in Israel as a biological agent against the Cottony cushion scale *Icerya purchesi* already in 1912 (Byrinski-Salz, 1966). It feeds also on aphids and tiny mites.

Records from Netzer Sereni:

In garden of Henk on a glue trap in the Chinese rose *Hibiscus sinensis*, leg. H.K. Mienis, 10 November 2020 (1, a specimen of which the elytra were bright red with black interruptions).

Subfamily Sticholotidinae
***Serangium parcesetosum* (Sicard, 1929)**

A very small, 1-2 mm beetle of a warm brown color. The elytra are somewhat transparent. It is an important predator of various species of Whiteflies. According to Halperin, Markl & Kehat, 1995, this Indian species was deliberately introduced into Israel from France in 1989 in order to combat the Citrus whitefly *Dialeurodes citri*.

Records from Netzer Sereni:

Near the dining room landed an extremely small specimen (\pm 1 mm) on Henk's arm, leg. H.K. Mienis, 23 May 2020 (1);

In Henk's garden on glue trap in Chinese rose *Hibiscus rosa-sinensis*, leg. H.K. Mienis, 28 May 2020 (1); leg. H.K. Mienis, 29 May 2020 (1) and leg. H.K. Mienis, 21 August 2020 (1);

In Henk's garden on glue trap in Feijoa *Acca sellowiana*, leg. H.K. Mienis, 23 August 2020 (1); leg. H.K. Mienis, 30 August 2020 (1); leg. H.K. Mienis, 16 October 2020 (1) and leg. Henk K. Mienis, 7 November 2020 (1);

On wall in Dana's house, leg. D. Mienis, 26 August 2020 (1);

On Dana's porch, on glue trap hanging from the ceiling, leg. D. Mienis, 27 August 2020 (1) and leg. D. Mienis, September-October 2020 (1);

In the house of Henk in UV-light insect-trap, leg. H.K. Mienis, last half of August 2020 (2).

All the specimens collected of *Serangium parcesetosum* in the August-November were consistently larger than those caught in May.

Acknowledgements

We like to thank the photographers: Tim Faasen, Oz Rittner, Antonio Robledo, U.R. Schmidt and an unknown Turkish photographer for the use of their pictures.

References

- Bytinski-Salz, H., 1966. An annotated list of insects and mites introduced into Israel. Israel Journal of Entomology, 1: 15-48.
- Halperin, J., Merkl, O. & Kehat, M., 1995. An annotated list of the Coccinellidae (Coleoptera) of Israel and adjacent areas. Phytoparasitica, 23 (2): 127-137.
- Mienis, H.K. & Mienis, D., 2019. Records of the Bryony ladybird *Henosepilachna argus* from kibbutz Netzer Sereni and its vicinity in Israel. Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes, 23: 7-12.
- Mienis, H.K. & Mienis, D., 2020. Ladybird beetles (Coccinellidae) in kibbutz Netzer Sereni, Israel 1. Introduction and the subfamily Coccinellinae. Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes, 28: 14-20.